

סדר עולמי

פסח בקהילות היהודיות בתפוצות

אותו. הצעירים נמצאים בקהילות במשך כל ימות החג, מסייעים בתחום הרוחני היהודי-ציוני ומביאים להן את הנשמה היהודית-ציונית ואת האווירה המיוחדת של מדינת-ישראל. לשם המחשה: באיטליה חיים כיום כ-30,000 יהודים, רובם (25,000) ברומא ובמילאנו. השאר מתגוררים ב-28 קהילות קטנות, שבכ-20 מהן נמצאים בין

איור: אודליה יגודיב, מתוך ההגדה לילדים ב-17 שפות

400 ל-100 יהודים. יש גם דוגמאות צנועות יותר: בדרום שבדיה, למשל, חיים כ-2000 יהודים בתשע קהילות; בספרד - 15 קהילות שונות (לא מדריד או ברצלונה) בהן 3000 יהודים; מלטה - 80 יהודים, והרשימה ארוכה בכל הקהילות הקטנות הללו ליל הסדר ויום הכיפורים מהווים את הציר המרכזי בחיים היהודיים. בכדי לקרב את ליל הסדר גם לילדים, לאפשר להם להיות שותפים וגם אקטיביים ולעקוב אחר המתרחש בליל הסדר - הפיק המערך לשירותים רוחניים הגדה מיוחדת לילדים ב-17 שפות שונות (אנגלית, צרפתית, גרמנית, ספרדית, איטלקית, הונגרית, פינית, שוודית, דנית, פורטוגזית, טורקית ועוד). הגדה זו לצד המעורבות בליל הסדר של השליחים הצעירים מישראל - הינם גורמים חשובים בחיזוק הזהות היהודית של דור העתיד.

הקהל, המכיר היטב את שיריו, הצטרף לשירה ברוב השירים. רזאל ביצע שני שירים חדשים ומרגשים מאלבומו החדש המתוכנן לצאת בחודשים הקרובים. ההדרן היה, איך לא, השיר "והיא שעמדה". רזאל שיתף את הקהל במצבה של בתו, שעברה תאונה קשה וב"ה מחלימה ומשתקמת. מיכל פרישטיק

- יחיאל וסרמן -

חג הפסח, חג החירות, נחוג בכל אחת מהקהילות היהודיות בעולם. חשיבותם של החגוליל הסדר בתפוצות, מצויה לארק בהיבט הדתי לאומי, אלא גם, ואולי בעיקר, בהתלכדות המשפחתית סביב שולחן ליל הסדר. בעידן הכפר הגלובלי הקטן והדינמי, בו אחוז ההתבוללות גבוה ומספר נישואי התערובת גדל משנה לשנה, עידן בו צעירים יהודים רבים נוטשים מסורת אבות וגם את שורות העם היהודי, ליל הסדר הוא הזדמנות לראשי הקהילה, למנהיגים הרוחניים ובייחוד להורים להתלכדות התא המשפחתי.

כולנו מכירים את הקהילות הגדולות בהן יש אלפי ומאות אלפי יהודים. במקומות הללו יש בתי-כנסת רבים. קול תפילה ולימוד תורה נשמעים בהם באופן קבוע. פעילות יהודית עשירה וענפה מתקיימת בהם במשך כל ימות השנה וברור כי שם גם נערכים סדרים רבים. אבל, על פי אמדון, יש גם 800 קהילות יהודיות קטנות, שבכל אחת מהן פחות מאלף יהודים. קיימות גם כ-300 קהילות קטנות יותר, בהן פחות ממאתיים וחמישים יהודים בכל אחת. בקהילות אלו קול התפילה לא תמיד נשמע. אף על פי כן, כל קהילה חוגגת את ליל הסדר, על פי דרכה. וכך, בליל ט"ו בניסן אנו מוצאים את רוב העם היהודי מסב לשלחן הסדר. זהו המכנה המשותף לכולם. המערך לשירותים רוחניים בתפוצות, בהסתדרות הציונית העולמית, אשר יש לי הזכות לעמוד בראשו, נרתם לסייע לקהילות הקטנות. מדי שנה הוא משגר עשרות צעירים וצעירות מישראל לשהות בקהילות הללו בליל הסדר, ובמרבית המקרים גם לערוך

יונתן רזאל בגבורת מרדכי

אמנים מהשורה הראשונה ממשיכים להופיע בקהילה. לאחר הופעת הזמר מאיר בנאי, הגיע אלינו, ל"בית אהרון", גם הזמר והיוצר יונתן רזאל. להופעה המרגשת הגיעו כ-200 איש בני כל הגילאים.

"מועדון אחיעזר מייסודו של יהושע בן-זאב ז"ל"

יהושע בן זאב ז"ל

לאחר פטירתו הפתאומית של חברנו יהושע בן זאב ז"ל, חיפשנו דרך הנצחה ראויה אשר תשקף את אישיותו המיוחדת ואת תרומתו לקהילה ולחברים. אין ספק ששיא פעילותו בשנים האחרונות היה בהקמה ובהפעלה של מועדון הגמלאים הקהילתי. יחד עם זהבה, זוגתו תבלט"א, הגה יהושע את הרעיון ומיד ניגש ל"עשייתו". הוא ריכז סביבו קבוצת חברים, נקבעו יעדים ודרכי פעולה ונמצאו המשאבים הכספיים. הוחלט כי שם המועדון יהיה, "אחיעזר". המועדון זכה להצלחה רבה והפך למרכז חברתי-תרבותי. על כן, נענתה הנהלת הקהילה לפניית חברי המועדון ואישרה את התוספת המבוקשת לשמו של המועדון. מעתה ייקרא: "מועדון אחיעזר מייסודו של יהושע בן-זאב". בטקס הסרת הלוח נכחו אורחים רבים לצד חברי המועדון וחברי הקהילה. בני משפחותיהם של יהושע ז"ל וזהבה הגיעו מכל רחבי הארץ. דברים נשאו רב הקהילה אברהם וסרמן, והרב צבי שלושיץ. נכחו בטקס עו"ד גידי פרישטיק, היו"ר החדש של עמותת "גבורת מרדכי"; מושיק גולדשטיין, סגן ראש העיר ואביחי ירום, מנהל המחלקה למורשת ישראל. חנה שטרן ערכה והנחתה את האירוע. יוכבד אורון קראה פרק ט"ו בתהילים ע"פ המסורת שהנהיגה תיארה אפשטיין ז"ל; אהרון ונדרוולדה הקרינו על המסך תמונות ששיקפו את תחנות חייו של יהושע בן-זאב. כן הציג סרט בו סיפר יהושע עצמו על קורותיו וקורות משפחתו. הדוברים השונים תיארו את יהושע כאוהב תורה ונמנה על לומדיה, איש חסד וצדקה, אוהב ארץ-ישראל ופועל ליישובה, תורם לחברה הקרובה והרחוקה והכל מתוך צניעות וענווה.

תחושה של רוממות רוח שרתה על כל הקהל הרב. יהיה רצון שנזכה להמשיך את פעלו ולקיים את המועדון על פי הדרך שהגה.

חנה בן כוכב

שניים אוחזין במכחול

מייק גיא ואריה טימנס מתמסרים לציור מקצועי וזוכים להצלחה בולטת בתערוכות ובנוסף: כמה זיכרונות מלילות הסדר

- יוסי סגל -

העולם השנייה באנגליה. הציורים שלו היו בעיקר ציורי מלחמה וחיילים.

היו לך עוד תחביבים, מייק?
כנער שגדל באנגליה עסקתי הרבה מאוד בספורט: טניס, כדורגל, שחייה. גם איסוף בולים וקריאת ספרים. כמו ילד רגיל.

האם העיסוק בתחום הביטחון השפיע על סגנון הציור שלך ועל נושאי הציור?

הרבה אנשי מודיעין עוסקים בציור, וזה מעניין. הם מציירים אולי מכיוון שאינם

מייק גיא, בד על אקריליק

יכולים להתבטא בתחום עיסוקם, הציור הוא דרך לפורקן.

אתה זוכר את סדר הפסח בבית אבא?

בליל הסדר אני זוכר שהיו תמיד המון אורחים ובני משפחה. האווירה הייתה מלאה בתוכן רוחני וגסטרונומי. האווירה הזאת חזרה על עצמה גם בלילה השני.

לרחל ומייק גיא שלושה בנים - שחר, ערן ואייל - ושלושה נכדים

כולל התערוכה שהתקיימה בבית-הכנסת "גבורת מרדכי" לפני מספר חודשים.

אריה, מה השפיע על סגנון הציור שלך?
בשנות ילדותי הראשונות בהולנד, לאחר השואה, למדתי ציור באמסטרדם, הנוף שם מאוד צבעוני ומעורר השראה.

אתה מאוד פדנט ומדויק, כל פרט בציוריך נראה מושלם. מהיכן הדייקנות?

למדתי הנדסת מכונות. במקצוע הזה יש להקפיד על מאית המילימטר. התכונה הזאת מסייעת לי בציור דיוקנאות.

אלו תכונות רכשת בזכות הציור?
הציור פיתח בי את הסבלנות וההתמדה, רגישות לסביבה ויכולת לספוג אווירה.

מה אתה מנסה להנחיל לדור הבא?
בעיקר רגישות לסביבה והמון סבלנות לבני אדם.

אנו נמצאים בהכנות לקראת חג הפסח. האם אתה זוכר את ליל הסדר הראשון בארץ?

הסדר הראשון בארץ היה בשנה בה עליתי כחייל בודד והצטרפתי לנח"ל. הגעתי לנח"ל המוצנח. חלק מהזמן הייתי בהיאחזות מעלה גלבע. יצא לי לשמור בעמדה, כשכל החיילים מסבים לסדר בחדר האוכל. שמעתי את השירה מרחוק. מי שניצח על הסדר והשירה היה ד"ר יוסף בורג, מנהיג המפד"ל. באותו רגע הרגשתי את משמעות עלייתי לארץ. הנה אני שומר מול הגבול הירדני, שלפני ששת הימים, וחיילי צה"ל יכולים לערוך סדר כהלכתו. לאריה וחנה שלושה ילדים - שרון, גלית וחגי - ועשרה נכדים.

מיכאל (מייק) גיא, כאמור, איש מודיעין בעברו, התחיל לצייר כילד בתקופת מלחמת

חיים בתוכנו חברים שעברו במהלך השנים אירועים רבים, שהשאירו רושם על חייהם וחיינו. כיום, כאשר אנחנו הולכים ומתבגרים והילדים כבר מזמן לא בבית, מתעורר לא פעם הרצון לפתוח את דפי ההיסטוריה ולספר לדור

אריה טימנס, דיוקן עצמי

הצעיר איפה היינו ומה עשינו. ראוי, על כן, להקדיש מדי פעם פינה לכמה חברים שיספרו על בית אבא ועל קטעים מעניינים מעברם. הפעם בחרנו בשני חברים. שניהם ציירים, אף שבמהלך השנים הציור לא עמד במרכז עיסוקיהם. מייק גיא היה איש קהילת המודיעין ומילא שליחויות ברחבי העולם ואריה טימנס למד הנדסה והינו בעל עסק פרטי. בשנים האחרונות הם מקדישים יותר ויותר זמן לציור, מציגים בתערוכות רבות,

מייק גיא: ציור האדמו"ר בעת האירוע

אדמו"ר וכיפות סרוגות

הרב גדליה משה גולדמן, האדמו"ר מזוועה, הגיע מירושלים ל"גבורת מרדכי" לערב חסידי במוצאי שבת פרשת שמות. באירוע, שנועד לתושבי גבעתיים ולחברי הקהילה, ישבו חסידים לצד כיפות סרוגות

והאיזו לשיחה על יסוד השמחה שבעבודת ה' בחסידות. כמצופה, בתום השיחה פרצו הנוכחים בריקוד חסידי אמיתי. האדמו"ר מזוועה הנינו אחד האדמו"רים האמונים על עומקה של תורת החסידות השורשית. הוא קרוי ע"ש סבו אשר קברו בגן סאקר בירושלים משמש בשנים האחרונות אתר עליה לרגל.